

4. Про громадські об'єднання. Закон України від 22.03.2012р. №4572-УІ (з доповненнями від 28.04.2020р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>

5. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України (зі змінами від 01.05.2019 № 280/97ВР / URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280>

6. Сергієнко О.І., Ватаманюк О. Громадська участь/залучення громадян. Депутатська діяльність в округах (навчальний модуль).К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016. 92 с.

Лілія КУСЯК

здобувачка освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Аліна ЖУКОВСЬКА

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ З ПАРТНЕРАМИ В ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ МІСЬОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Результатом реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні стало створення об'єднаних територіальних громад – абсолютно нова категорія органів місцевого самоврядування. Ці утворення отримали широкий спектр повноважень, а також самостійність в ухваленні рішень і ширші можливості для діяльності завдяки фінансовій автономії. Така практика відповідає Хартії місцевого самоврядування, яку ухвалила Рада Європи 15 жовтня 1985 року у Страсбурзі. Хартія трактує поняття самоврядування як «право і спроможність місцевих громад здійснювати регулювання та управління суттєвою часткою публічних справ, під власну відповідальність, в інтересах місцевого населення» [1].

Кожен орган місцевого самоврядування, як будь яка інша публічна організація, має свою місію. Місія – це концепція діяльності, яка визначає зміст і мету існування публічної організації [2, с. 46]. Приватні підприємства формулюють свою місію не тільки, щоб визначити основну мету своєї діяльності, але перш за все, щоб виділитися на конкурентному ринку. Таким чином місії приватних підприємств відрізняються одна від одної, вони виступають відмінною рисою кожної з них. Щодо органів місцевого самоврядування можна сказати, що вони всі мають спільну місію – найкраще задоволення колективних потреб мешканців і забезпечення завдяки цьому найвищої якості життя місцевих спільнот. У той же час це означає також безперервний і всебічний розвиток таких спільнот [2, с. 46].

У світовій практиці для досягнення зазначених цілей активно залучають представників підприємницького сектору та громадськості. На сьогоднішній день в науковій літературі існує багато термінів, які пояснюють різні сторони цієї взаємодії. Так, взаємодія держави та підприємницького сектору отримала назву «державно-приватне партнерство» або «публічно-приватне партнерство»; взаємодія держави та громадського сектору називається «державно-громадське міжсекторне співробітництво» або просто «державно-громадське співробітництво», а взаємодія бізнесу та громадського сектору – «соціально-відповідальна взаємодія». Тресторонню співпрацю всіх цих секторів називають «міжсекторним партнерством» або «трисекторним партнерством», під яким розуміють налагодження конструктивної взаємодії між трьома силами – першим, другим та третім сектором – державними структурами, комерційними підприємствами та громадськими (неприбутковими, недержавними) організаціями будь-якого суспільства при вирішенні соціально-значимих проблем (бідність, безпритульність, сирітство, насильство, тощо), що здійснюється у рамках діючого законодавства і спрямоване на покращення нормативно-правової бази проведення раціональної соціальної політики [3, с. 211].

Зважаючи на множину різновидів взаємодії між секторами економіки («державно-приватне партнерство», «державно-громадське співробітництво», «соціально-відповідальна взаємодія», «трисекторне партнерство») світова практика напрацювала велику кількість моделей такої взаємодії. Так, Ю. Фрідман, розуміючи під моделлю взаємодії влади і бізнесу сукупність сформованих на певній території формальних і неформальних норм, правил і практик їх взаємодії, виділяє чотири типи відносин і взаємодії: модель патронажу (адміністративного тиску на бізнес); модель «приватизації влади» великим капіталом; модель придушення (використання владою у відносини з бізнесом репресивного апарату); модель партнерства (компромісу).

Вітчизняні науковці розрізняють два види «державно-громадського співробітництва»: «державно-громадське партнерство» та «громадсько-державне партнерство». У першому випадку зарубіжний досвід демонструє, що у світі таке партнерство розуміється як постійний діалог з громадськістю, залучення її до прийняття державно-управлінських рішень; у другому випадку – це формування і розвиток підприємств, створених громадськими організаціями [4, с. 19-20].

Світовою практикою господарювання сформовано п'ять базових моделей партнерства державного і приватного секторів, що характеризуються особливими формами власності, фінансування й управління, а також строками реалізації проектів. До таких моделей належать: модель оператора, модель кооперації

(5-10 років), модель концесії (20-30 років), модель договору (3-5 років), модель лізингу (8-15 років). Вибір тієї чи іншої моделі залежить від виду діяльності та інфраструктурної мережі, в яких реалізується проект партнерства. Оптимальні моделі партнерства повинні сприяти отриманню таких вигод: більш швидка реалізація складних інфраструктурних проектів; прискорення розвитку регіонів; підвищення соціально-економічної ефективності; покращення механізмів надання публічних послуг; полегшення тягаря, що покладений на державне управління; зниження інвестиційних витрат; оптимізація структури фінансування за рахунок використання національної та міжнародної підтримки тощо [5, с. 45].

В сучасній науковій літературі існує ряд моделей «соціально-відповідальної взаємодії» бізнесу та громадськості. Як правило, виділяють американську британську, європейську (континентальну), японську та пострадянську моделі соціально-відповідальної взаємодії. Для американської моделі соціально-відповідальної взаємодії характерні добровільні ініціативи, фінансування різних проектів і програм, благодійність, меценатство та спонсорство. На відміну від американської моделі соціально-відповідальної взаємодії, характерною рисою європейської моделі є її державне регулювання, в наслідок чого її визнають як приховану форму соціальної відповідальності. Британська модель соціально-відповідальної взаємодії є за своєю суттю симбіозом європейської та американської моделей. Від американської моделі вона запозичила активну державну підтримку бізнесу, а від американської – велику активність підприємницького сектору в реалізації власних соціальних проектів. Японська модель соціально-відповідальної взаємодії проявляється в системі «довічного найму» та відповідних умовах управління персоналом. Пострадянська модель соціально-відповідальної взаємодії сформувалась на основі спадщини соціалістичних підприємств, що мають у своїй структурі такі традиційно соціально-спрямовані підрозділи, як дитячі садки, літні табори і пансіонати, власні лікарні, будинки культури, клуби тощо. В умовах економічної системи Радянського союзу, соціальна відповідальність підприємств не розглядалася як особливий вид діяльності, соціально-відповідальна взаємодія була державно закріпленою формою активності виробничого сектора [6].

Отже, органам місцевого самоврядування при виборі моделей співпраці необхідно враховувати особливості завдань, які стоять перед державою, бізнесом та громадськістю, специфіку функціонування підприємницьких структур, громадських організацій та їх реальні можливості впливу на соціально-економічний розвиток держави. Влада і бізнес повинні бути взаємно відповідальними за виконання їх обов'язків перед суспільством і громадянами.

Список використаних джерел:

1. Європейська хартія місцевого самоврядування, м. Страсбург, 15 жовтня

2085 року: ратифіковано Законом України № 452/97-ВР від 15 липня 1997 року.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text

2. Ольчак М. Партисипативне стратегічне планування в органах місцевого самоврядування: Посібник для об'єднаних територіальних громад. Варшава, 2017. 111 с.

3. Жуковська А.Ю. Синергетичний ефект міжсекторної взаємодії в соціальній сфері. Сектори економіки в процесі реалізації державної регіональної політики: збірник матеріалів доповідей за матеріалами міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль-Збараж, 26-27 жовтня 2017 року). Тернопіль-Збараж. 2017. С. 210-214.

4. Боделан В. Р. Правові основи громадсько-державного партнерства: зарубіжний і вітчизняний досвід. Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». Серія : Державне управління. 2014. Т. 242, Вип. 230. С. 19-26.

5. Длугопольський О.В., Жуковська А.Ю. Державно-приватні партнерства: зарубіжний досвід і уроки для України. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. № 3. С. 43-49.

6. Жуковська А.Ю. Сучасні моделі соціальної відповідальності бізнесу: класифікація та порівняльна характеристика. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. 2019. № 4 (205). С. 11-20.

Тетяна КУЦИК

здобувачка освітньо-професійної програми
«Менеджмент закладів охорони здоров'я», ЗУНУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
Публічного управління та персоналу ЗУНУ Ірина СМАЧИЛО

УДОСКОНАЛЕННЯ СТИЛЮ КЕРІВНИЦТВА ЗАКЛАДОМ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

В епоху реформування сфери охорони здоров'я на ефективність управління медичним закладом вагомий вплив має стиль керівництва менеджера цього закладу. Від керівника значною мірою залежить якісне розв'язання фінансово-економічних, господарських справ, результат лікувального та діагностичного процесу, стосунки в колективі, результат роботи та імідж закладу взагалі. А отже, саме директор-менеджер є центром, навколо якого формуються, розвиваються й успішно розв'язуються проблеми закладу охорони здоров'я.

Термін «стиль» означає засіб здійснення чого-небудь, що вирізняється сукупністю своєрідних прийомів. Тобто, це сукупність індивідуальних засобів і